

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1000. Usque Ad Annum 1063

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117956

§. XXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66323](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66323)

pserunt, in illis sæculis, de quibus differo, vivebant, cunctique testatum faciunt, eas esse in Ecclesia antiquissimas, & si ipsorum ætate quidquam novi fuit introductum, id diligenter notant. Cæremoniis sensus Mysticos tribuunt, quos examini subjicere cuilibet licet; sed saltem illud extra dubium ponitur, has Cæremonias, quarum rationem nobis reddunt, ipsorum tempore in Ecclesia viguisse. In eo istorum librorum maxima, ut arbitror, utilitas posita est. Ceterum, amice Lector, in primis sex sæculis Cæremoniarum nostrarum saltem præcipuarum rationem & causas a me adnotatas observaveris.

§. XXIV.

Tandem mediæ ætatis Sæcula suos habuerunt Apostolos, & quidem Monachos, qui novas Ecclesias in Partibus Infidelium fundarunt, suoque rigarunt sanguine. Primo loco pondos censeo S. Augustinum in Anglia, ejusque Socios a S. Gregorio missos, qui licet vita privati non fuerint, Martyrii tamen meritum adepti sunt, cum singu-

*Hist. lib.
XXXVI.
§. I. 40.*

singulari fortitudinis exemplo se se in medio nationis Barbaræ mortis periculo commiserunt. Haud facile quidquam legeris, quod ad confirmandam fidem conducat magis, quam hujus Ecclesiæ nascentis historiam, a Beda literis traditam, in qua tam virtutum actus, quam miracula primis sæculis digna conspicimus. Nempe in quolibet sæculo aliquot primitivæ* Ecclesiæ numerantur. At Ecclesia Angliæ Ecclesiæ Septentrionalis fœcunda Mater extitit; nam Anglo-Saxones, postquam Christianam Religionem edocti fuissent, fratum suorum Saxorum, quos in Germania Idololatriæ tenebris immersos reliquerant, pie miserti, Lucem Evangelicam vastissimis illis regionibus inferre generoso molmine aggressi sunt. Inde S. Willebrordus in Frisiam & S. Bonifacius in Germaniam missi.

Obstupescendi sane locus est, quod per annos septingentos tot S. Episcopi, Colonienses, Trevirenses, Moguntini aliarumque in Galliis urbium Germaniæ vicinarum, nulluni conatum adhibuerint ad convertendos populos

Hist. Eccles. Tom. XIV. Nn ul-

* id est na-
scientes.

ultra Rhenum positos. Credere debemus, quod obstacula viderint insuperabilia, sive quod illi populi alia lingua uterentur, sive quod toti genti indita ferocitas a mansuetudine Chri-

Mœurs

Chret. §.57.

stiana esset alienissima, quod alibi ostendere non omisi. Ne vero Dei consilia discutere videar, id saltem exploratum, sapientissimum Deum his nationibus Germanicis non prius, quam circa medium Sæculi octavi manifestari voluisse, iisque longe maiorem gratiam prædestinasse, quam Indis aut aliis Gentibus, quas huc usque in Idololatria reliquit. Porro adjuncta notatu digna in istarum Ecclesiarum exordiis invenio. Primo, quod in his vineis operaturi Episcopi semper missionem a Papa petierint, quamvis in primis sæculis quilibet Episcopus se præditum jure Infidelibus haud longe ab Ecclesia sua positis fidem prædicandi existimaverit. Dicendum vero, missionem Papæ tunc temporis ad tollenda varia impedimenta fuisse necessariam; legimus enim S. Bonifacio adversus Presbyteros acephalos & insolentes, in Germania

Hist. lib.

XLI. §.46.

47. 48.

mania dispersos, nullius Episcopi auctoritatem agnoscentes, Sacrum bellum fuisse suscipiendum. Secundo adverto, hunc **S. Martyrem Principum Sæcularium** Caroli Martelli & Pipini præsidium sibi parasse, ne Ecclesia nascens in ipsis cunis suffocaretur. Sequentibus deinde **Sæculis** video hujusmodi Missiones semper Principum Tutelam invenisse, nempe prædicationem Fidei in Germania Caroli Magni, Missionem **S. Anscharii** in Dania, & Suecia Ludoci Pii, illorumque ^{Hist. lib.} **XLVII.** gum, qui in illis Regionibus rerum ^{s. 7. 31.} potiebantur, quod etiam de aliis observandum. Necessaria autem sine dubio erant hujusmodi auxilia nationibus efferis JESUM Christum, id est, **Gentibus stultitiam**, prædicantibus. Verumtamen primis Sæculis convercio Gentium sola persuasione & nullo Principum favore nixa magis solido fundamento insistebat. Ceterum cum apud omnes certum esset & constans, nullam Ecclesiam sine Episcopo stare posse, Papa Dignitatem Episcopalem nunquam non illi conferebat, qui aliquius Missionis Princeps erat, eumque

Nn 2 vel

vel ipse consecrabat, vel ab aliis ordinari concedebat. Eum vero Episcopum totius nationis creabat, videlicet vel Saxonum, vel Selavorum, atque in ipsius erat arbitrio, ubicunque Sedem fixam sibi eligere vellet. Necdum enim Titulus Episcopi in *Partibus* excogitatus fuerat. Eadem Summus Pontifex Pallium dabat, Titulumque & potestatem Episcopi Metropolitani, ut si numerus Fidelium crevisset, ipse sibi Episcopos Suffraganeos consecraret, qui deinde Metropolitano defuncto Successorem, quin Romanam recurrendum esset, eligerent. Cum §. 36. l. XLII. jus rei exempla, Lector, in nostra Historia vidisti.

§. 37. lib. XLI. §. 36. l. XLII. jus rei exempla, Lector, in nostra Historia vidisti.

Ut vero novellæ Ecclesiæ stabilirentur, in principiis condebantur Monasteria, qualia fuere Fuldense prope Moguntiam, Corbejense in Saxoniam, & Magdeburgense, quod deinde Ecclesia Metropolitica evasit. Hæc erant utilissima Seminaria, in quibus pueri illarum regionum indigenæ educabantur, literis & doctrina Fidei imbuebantur, ad omnem virtutem informabantur, aptique ad munera Ecclesiastica

siaistica obeunda efficiebantur. Igitur Ecclesiæ recens plantatæ breve post temporis spatium sine alieno subsidio crescere poterant. Præterea Monachi, quis credat? labore manuum toti Reipublicæ Germaniæ haud parum profuerunt, nam vastissimas silvas in ingentia terrarum spatia extensas excoluerunt, atque cum ipsorum industria in campos antea inanes fertilitas invehheretur, auctus est numerus fervorum & vasallorum. Ita Monasteriis magnæ urbes (*) suam originem hodie in acceptis referunt, & eorum ditiones in non modicas provincias excreverunt.

At illud negari non potest, curam rerum temporalium in illis Ecclesiis nascientibus profectui Spirituali nocuisse. Nam intempestivus ardor fuit eas exactis rigide Decimis locupletandi. Non te fugit, Lector, Thuringos ob hanc causam seditionem movisse in Archiepiscopum Moguntinum, Polonus

N n 3 in

(*) Duæ magnæ in Germania urbes, Monasterium in Westphalia & Monachium in Bavaria, a Monachis nomen quoque retinent.

in Apostolos suos, & Danos in Regem suum Sanctum Canutum, in illo tumul- tu Martyrium passum. Parcendum fuisse, meo quidem judicio, Neophy- tis necdum in fide confirmatis, & omni- no cavendum, ne invidiosum ipsis fie- ret Religionis onus. Illud quoque multum miror, eis Ecclesiam licen- tiā in precibus & lectionibus publi- cis vernacula sua utendi non induluisse, quod in primis Sæculis permitti sole- bat. Vidisti enim, Lector, omnium provinciarum usum fuisse, ut populi in Officiis Ecclesiæ illam linguam adhi- berent, quæ ipsis erat vulgaris, vide- licet Latinam in toto Occidente, Græ- cam in toto Oriente, exceptis regio- nibus remotissimis, qualis erat The- bæs, in qua Ægyptiace, & Syria supe- rior, in qua Syriace loquebantur.

Att. 10. pag. Namque ipsi Episcopi Græci idioma-
637. 668. tis ignari erant, quod notavimus in
Hist. lib. Concilio Calcedonensi & Judicio con-
XXVII. tra Ibam instituto, Item in Responsis
Ec. *Hist. lib.* Abbatis Barsumæ, qui solam Syri-
XXXVIII. acam callebat. Videantur etiam No-
tom. 5. Conc. mina subscripta in Concilio Constan-
p. 91. tinopoli sub Menna celebrato. Ar-
meni

v. Mœurs
Chr. c. 39.

meni nullo non tempore Officium Di- *Eus. de Mart. Hist. lib. XXX.*
 vinum lingua vernacula recitarunt. *§. 24.*
 Ubi plures nationes mixtæ habita- *de Divin. Off. c. 7.*
 bant, in Ecclesiis aderant Interpretes, *Hist. lib. XLVIII.*
 qui Lectiones explicabant. S. Pro- *§. 42.*
 copius Martyr, ut refert Eusebius, hoc *Hist. lib. XVII. §. 36.*
 munere Scythopoli in Palaestina fun-
 gebatur. In eadem Regione, exeu-
 te Sæculo quinto, S. Sabas & S. Theo-
 dosius in suis Monasteriis complures
 habebant Ecclesiæ, in quibus diversa-
 rum nationum monachi diversa lingua
 officium Canonicum recitabant.

Quod spectat ad Nationes Germa-
 nicas Walafridus Strabo, Scriptor
 Sæculi IX. testatum facit, Gothos in
 principiis conversionis suæ Libros Sa-
 cros in linguam Teutonicam transtu-
 lisſe, cuius versionis non nulla exem-
 plaria ipsius ætate adhuc extaſſent.
 Nulla alia versio fuerit, quam Ulfilæ,
 cuius etiamnum Evangelia habentur.
 Addit Walafridus apud Scythes To-
 mitanos Divina Officia in lingua vul-
 gari fuisse celebrata. Ex quo Goths,
 Franci ceterique Germanorum popu-
 li in provincias Romanas irruperunt,
 tanto numero non erant, cum veteri-

N n 4 ribus

bus colonis comparati, ut relicto more antiquo Sacra in eorum lingua celebrari opus esset, postquam vero Fidei veræ lux in ipsorum patriam, ubi unica ferme audiebatur, illata est, omnia, quæ sive ad Neophy whole instruendos, sive ad confirmandam eorum Religionem facere poterant, eis concedenda fuisse videntur.

Nihilominus absit ut credam, S. Augustino in Anglia, & S. Bonifacio Moguntino vel prudentiam, vel charitatem defuisse, qui illis gentibus propiores omnia pensabant, & forte timabant, ne a reliquis populis Christianis nimium dividerentur, nisi opera linguae Latinæ cum eis & præcipue cum Ecclesia Romana, unitatis Ecclesiasticæ centro, coniungerentur. Forte devitare cupiebant difficultatem ex uno idiomate in aliud vertendi, non solum Sacram Scripturam, in qua explicanda quilibet error periculosus est, sed etiam alios Libros, ad informandos Fideles necessarios. Jam

Cone. Rem. quidem Sæculo septimo in Anglia & an. 15. Tur. octavo in Germania aliquas Evangelia. c. 17. tom. 7. Cone. lii versiones videmus; sed illæ potius in

in solarium privatorum, quam in usum publicum Ecclesiæ scriptæ erant. Illud etiam notavi, in Conciliis Turenensi & Remensi anno octingentesimo decimo tertio celebratis præcipi, ut quilibet Episcopus ad instruendum gregem suum Homilias paratas *Hist. lib.* *XLVI. § 6.* *beat, quæ ab omnibus intelligi possint.* *Hist. I. LIII.* Linguae Sclavonicæ major favor obti- *§. 6. 26.* git; nam S. Cyrillus & S. Methodius, Sclavorum Apostoli, eis S. Scripturam & Liturgiam in linguam eorum translatam tradiderunt. Quamvis vero Joanni VIII. Papæ hæc res discipluerit, auditis tamen argumentis postea acquievit, & postquam Gregorius VII. id ipsum iterum prohibuit, nihilominus in quibusdam locis Fideles a more suo abire noluerunt. Ceterum nullatenus moveor aliquorum recentiorum argumento, dicentium, majorem populorum venerationem rebus Sacris conciliari, si lingua non vulgari peragantur; Nam Reverentia cœca falsæ, fabulis & superstitiōnibus superstructæ, non autem veræ Religioni exhibenda est, & veram fidem eo magis nationes omnes ample-

N n 5. ctentur,

ctentur, quo magis ab omnibus cognita fuerit. Econtra ex eo tempore, quo populus adfuevit ea ignorare, quæ in Ecclesia recitantur, ne quidem ea scire cupit; quin etiam putat, nihil sibi profuturum, si hæc disceret. Viris autem alias rudibus, bono tamen ingenio a natura præeditis, suspectum fit, quod ipsis tanta solertia celatur.

§. XXV.

Quæ cum ita sint, sequitur, ut ego Horum quinque Sæculo- quidem existimo, illa Ecclesiæ Sæcu- rum Apolo- la, quæ obscurissima & infelicissima a glia. plerisque jactantur, non usque adeo fuisse misera, quantum creduntur, nec penitus scientia & virtute destitu- ta, si modo Religionem ibi quæramus, ubi diversis temporibus fuit, & animo non cadamus, etiam si vitium & igno- rantiam in summas Cathedras irrep- se conspiciamus.

Sæculo VII. & VIII. Religione in Francia & in Italia damna paciente, in Anglia incrementa capit. In Sæculo IX. in Francia revirescit, Sæculo X. in Germania. Dum Ec- clesia sub jugo Musulmannorum in Oriente, in Africa, in Hispania mife- re